

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Mării Vladimir,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria satului Verejeni r-nul Telenești împotriva lui Popescu Gheorghe cu privire la înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate,

împotriva deciziei din 10 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Popescu Gheorghe și menținută hotărârea din 04 august 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești,

(Dosarul nr.2ra-1208/23
NR PIGD 2-19056313-01-2ra-29082023)

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023. Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, în vigoare din 01 septembrie 2023). Dezacordul recurentului cu decizia contestată nu constituie temei de casare a acesteia.

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (jud: Gh. Popa)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Sîrbu, D. Dulghieru, R. Pulbere)

11 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Mării Vladimir, Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din: Stela Procopciuc, *Președinte* Oxana Parfeni, Gheorghe Stratulat, *Judecători* constată următoarele:

ÎN FAPT:

1. La 09 aprilie 2019, Primăria satului Verejeni, r-nul Telenești a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Popescu Gheorghe cu privire la înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin decizia nr.***** din 08 iulie 2016 a Consiliului sat. Verejeni, r-nul Telenești „Cu privire la formarea bunului imobil” s-a decis de a declara bunul imobil proprietate publică din domeniul public al satului *****, r-nul Telenești, terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** ha, cu „destinația construcții”, amplasat în intravilanul satului *****, r-nul Telenești. S-a pus în sarcina primarului satului Verejeni înregistrarea bunului nou format la OCT Telenești. Mijloacele financiare necesare pentru lucrările cadastrale se vor lua din programul „Exercitarea guvernării *****, cod *****”. Executarea deciziei s-a delegat primarului satului Verejeni, r-nul Telenești, Bîrcă Ștefan.

3. Reclamanta a reținut că Popescu Gheorghe este proprietarul bunului imobil cu nr. cadastral ***** și *****, constituit din teren pentru construcții, cu suprafața de ***** ha și casa de locuit individuală cu suprafața de ***** m.p., amplasat în satul *****, r-nul Telenești, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.***** din 26 iulie 2011, înregistrat la OCT Telenești, la 26 iulie 2011.

4. Cu referire la bunul imobil cu nr. cadastral *****, acesta a fost constituit prin decizia nr.***** din 08 iulie 2016 a Consiliului sat. Verejeni și aparține cu drept de proprietate administrației publice locale.

5. Bunul imobil respectiv a fost format în scopul amplasării compacte și dezvoltării bunului imobil cu nr. cadastral *****, pe care este amplasat Centrul Comunitar Multifuncțional și reprezintă cale de acces către acest imobil.

6. Cu trimitere la prevederile art.1 alin.(1), (2), (4) din Legea nr.523 din 16 iulie 1999 cu privire la proprietatea publică a unităților

administrativ-teritoriale, Primăria satului Verejeni, r-nul Telenești a susținut că proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale este una dintre formele proprietății publice. Proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale se constituie din patrimoniul ce aparține unităților administrativ-teritoriale respective: satului, comunei, orașului, municipiului, raionului, unității teritoriale autonome Găgăuzia. Bunurile domeniului public constituie totalitatea bunurilor mobile și imobile, destinate satisfacerii intereselor generale ale colectivității din unitatea administrativ-teritorială.

7. Reclamanta a indicat că Popescu Gheorghe, considerând că prin formarea bunului imobil îi este afectată proprietatea, creându-i impedimente în exercitarea dreptului de proprietate, a contestat decizia nr.***** din 08 iulie 2016 a Consiliului sătesc Verejeni, în instanța de judecată.

8. Prin hotărârea din 18 octombrie 2017 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești a fost admisă parțial acțiunea depusă de Popescu Gheorghe. S-a anulat decizia nr.***** din 08 iulie 2016 a Consiliului sat. Verejeni, r-nul Telenești „Cu privire la formarea bunului imobil” și decizia nr.***** din 20 septembrie 2016 a Consiliului sat. Verejeni, r-nul Telenești „Cu privire la respingerea cererii prealabile a lui Popescu Gheorghe”. S-a respins cererea depusă de Popescu Gheorghe împotriva Consiliului sat. Verejeni, r-nul Telenești cu privire la încasarea prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată.

9. Prin decizia din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin încheierea irevocabilă din 17 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis apelul declarat de Consiliul sat. Verejeni r-nul Telenești, casată hotărârea din 18 octombrie 2017 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești și emisă o hotărâre nouă de respingere a acțiunii depuse de Popescu Gheorghe cu privire la anularea deciziei nr.***** din 08 iulie 2016 a Consiliului sat. Verejeni cu privire la formarea bunului imobil și a deciziei din 20 septembrie 2016 a Consiliului sat. Verejeni de respingere a cererii prealabile a lui Gheorghe Popescu.

10. Reclamanta a notat că bunul imobil cu nr. cadastral ***** a fost format cu scopul amplasării compacte și dezvoltării bunului imobil cu nr. cadastral *****, pe care este amplasat Centrul Comunitar Multifuncțional, instituție de menire publică, activitatea căruia a fost reluată recent.

11. Bunul imobil cu nr. cadastral *****, care se pretinde a fi cale de acces către proprietatea lui Popescu Gheorghe, nu a fost niciodată

drum, pârâtul a utilizat terenul respectiv în mod abuziv, fapt constatat prin decizia definitivă din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin încheierea irevocabilă din 17 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție. Iar, potrivit art.123 alin.(2) din CPC, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

12. Reclamanta consideră că pârâtul Popescu Gheorghe în mod abuziv a dezinstalat o porțiune din gardul instalat la Centrul Comunitar Multifuncțional, precum și abuziv a instalat o poartă. Intervenția pârâtului în proprietatea administrației publice locale periclitează buna funcționare a Centrului Comunitar Multifuncțional prin deteriorarea căii de acces, inclusiv prin acoperirea acesteia cu noroi și prin compromiterea investițiilor efectuate în acest proiect social.

13. Întru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, la 13 noiembrie 2018 Primăria sat. Verejeni, r-nul Telenești a expediat în adresa lui Popescu Gheorghe o somație, solicitând înlăturarea porții instalate abuziv și reinstalarea gardului demontat abuziv în termen de 15 zile de la recepționarea somației. Deși la 04 decembrie 2018 pârâtul a recepționat somația enunțată, nu a înlăturat iregularitățile, somația rămânând fără executare.

14. Cu trimitere la prevederile art.315, 316 alin.(1) și (2), 376 alin.(1), 377 alin.(1) și (2) din Codul civil, art.46 alin.(1) și (2) din Constituție, art.1 din Protocolul 1 la CEDO, reclamanta consideră că pârâtul urmează să dezinstaleze poarta instalată în mod neautorizat, să înlătore obstacolele în exercitarea dreptului său de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral *****, ce-i aparține cu drept de proprietate administrației publice locale și să restabilească situația preexistentă prin instalarea la loc a gardului metalic în forma în care a existat până la demolarea abuzivă.

15. Cu atât mai mult, prin actele judecătorești irevocabile sus-menționate cert s-a constatat că dreptul de proprietate a lui Popescu Gheorghe nu a fost afectat în niciun mod prin emiterea deciziei nr.***** din 08 iulie 2016 a Consiliului sat. Verejeni, prin urmare, acțiunile acestuia prin demontarea abuzivă a porțiunii de gard și instalarea a porții, poartă un caracter ilegal.

16. În contextul enunțat, Primăria sat. Verejeni, r-nul Telenești a solicitat admiterea acțiunii, obligarea lui Gheorghe Popescu să înlăture impedimentele în folosirea bunului imobil - terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** ha, cu destinația „construcții”, amplasat în intravilanul satului *****, r-nul Telenești; obligarea lui Gheorghe Popescu să înlăture poarta instalată în mod abuziv, prin care se accede pe terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** ha, cu destinația „construcții”, amplasat în intravilanul satului *****, r-nul Telenești; obligarea lui Gheorghe Popescu să reinstaleze porțiunea de gard demontată de pe terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** ha, cu destinația „construcții”, amplasat în intravilanul satului *****, r-nul Telenești.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE:

17. Prin hotărârea din 04 august 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești a fost admisă acțiunea depusă de Primăria satului Verejeni, r-nul Telenești. A fost obligat Gheorghe Popescu să înlăture impedimentele în folosirea bunului imobil, terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** ha, cu destinația „construcții”, amplasat în intravilanul satului *****, r-nul Telenești. A fost obligat Gheorghe Popescu să înlăture poarta instalată în mod abuziv, prin care se accede pe terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** ha, cu destinația „construcții”, amplasat în intravilanul satului *****, r-nul Telenești. A fost obligat Popescu Gheorghe să reinstaleze porțiunea de gard demontată de pe terenul cu numărul cadastral *****, cu suprafața de ***** ha, cu destinația „construcții”, amplasat în intravilanul satului *****, r-nul Telenești.

18. Prima instanță a motivat soluția de admitere a acțiunii prin faptul că prin decizia nr. ***** din 08.07.2016 a Consiliul sătesc Verejeni, r-nul Telenești „Cu privire la formarea bunului imobil” s-a decis de a declara bunul imobil proprietate publică din domeniul public al satului *****, r-nul Telenești, terenul cu numărul cadastral *****, cu suprafața de ***** ha, destinație „construcții”, amplasat în intravilanul satului *****, raionul Telenești.

19. Prima instanță a constatată că, nefiind de acord cu decizia nr.5/2 din 08 iulie 2016 a Consiliului sătesc Verejeni r-nul Telenești, Popescu Gheorghe a contestat respectivul act administrativ în instanța de judecată. Prin hotărârea din 18 octombrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, acțiunea depusă de Popescu Gheorghe a fost admisă

parțial. S-a anulat decizia Consiliului sătesc Verejeni r-nul Telenești nr.***** din 08 iulie 2016 cu privire la formarea bunului imobil și decizia Consiliului sătesc Verejeni r-nul Telenești nr.***** din 20.09.2016 cu privire la respingerea cererii prealabile a lui Popescu Gheorghe. S-a respins cererea lui Popescu Gheorghe împotriva Consiliului sătesc Verejeni r-nul Telenești cu privire la încasarea prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată. Iar, prin decizia definitivă a Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2018 s-a admis apelul declarat de Consiliul sătesc Verejeni r-nul Telenești, s-a casat hotărârea din 18 octombrie 2017 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești și emisă o hotărâre nouă, prin care s-a respins integral acțiunea depusă de Popescu Gheorghe către Consiliul sătesc Verejeni r-nul Telenești cu privire la anularea actului administrative, ca neîntemeiată. Prin încheierea irevocabilă din 17 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost declarat inadmisibil recursul declarat de Popescu Gheorghe împotriva deciziei din 17 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

20. Cu trimitere la prevederile art.123 alin.(2) din Codul de procedură civilă, prima instanță a conchis că faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

21. Totodată, cu trimitere la prevederile art.(1) și (2), art.3, art.10 alin.(4) din Legea nr.523 din 16.07.1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrative-teritoriale și art.10 alin.(1), (2) din Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice nr.121 din 04.05.2007, și, ținând cont de hotărârile judecătorești irevocabile emise pe marginea litigiului dintre Popescu Gheorghe și Consiliul sătesc Verejeni r-nul Telenești cu privire la anularea deciziei Consiliului sătesc Verejeni r-nul Telenești nr.***** din 08.07.2016 cu privire la formarea bunului imobil, instanța de fond a concluzionat că dreptul de proprietate a lui Popescu Gheorghe nu este afectat nici într-un mod, și prin urmare, acțiunile acestuia privind instalarea abuzivă a porții și demontarea abuzivă a porțiunii de gard, poartă un caracter ilegal, iar acțiunea depusă de Primăria satului Verejeni r-nul Telenești cu privire la obligarea lui Popescu Gheorghe să înlăturare obstacolele la folosirea terenului nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** ha, cu destinații construcții, amplasat în intravilanul satului *****, r-nul Telenești, ce aparține cu drept de proprietate administrației publice locale, prin înlăturarea porții instalate

în mod abuziv prin care se accede pe terenul respectiv și reînstalarea porțiunii de gard demontat de pe terenul dat, este întemeiată, cu admiterea acesteia integral în sensul formulat.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL:

22. La 24 august 2022, Popescu Gheorghe a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 25 ianuarie 2023, întru executarea încheierii din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin intermediul oficiului poștal, a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii din 04 august 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depuse de Primăria satului Verejeni, r-nul Telenești, invocând netemeinicia acesteia.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL:

23. Prin decizia din 10 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Popescu Gheorghe și menținută hotărârea din 04 august 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești.

24. Instanța de apel a considerat întemeiată și legală hotărârea primei instanțe, bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

25. Instanța de apel a reținut că Primăria sat. Verejeni r-nul Telenești și-a întemeiat acțiunea pe decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2018, prin care s-a respins acțiunea depusă de Popescu Gheorghe cu privire la anularea deciziei Consiliului sătesc Verejeni r-nul Telenești nr.***** din data de 08.07.2016 cu privire la formarea bunului imobil.

26. Din considerentele menționate, instanța de apel a dedus că la cazul speței sunt incidente prevederile art.123 alin.(2) din Codul de procedură civilă care cert statuează că, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

27. Instanța de apel a menționat că în lumina principiului autorității de lucru judecat, o hotărâre judecătorească, prin care s-au

stabilit faptele enunțate, cât și constatările reținute în mod irevocabil, se bucură de prezumția absolută de adevăr și nu pot fi contrazise printr-o altă hotărâre. Răsturnarea puterii lucrului judecat, printr-o reluare a judecării într-o nouă acțiune între părți, determină o instabilitate a raporturilor juridice civile, care, odată stabilite printr-o hotărâre judecătorească cu caracter irevocabil, intră în sfera raporturilor de ordine publică, pe care părțile nu o pot modifica nici în situația în care ar exista acordul lor.

28. Instanța de apel a constatat că urmare al formării bunului imobil nr.*****, lui Popescu Gheorghe nu i-a fost afectat dreptul de proprietate, nefiind modificate hotarele bunurilor imobile și nu i-au fost create impedimente în exercitarea dreptului de proprietate, iar Primăria sat. Verejeni, r-nul Telenești nu a admis imixtiune în dreptul de proprietate al apelantului.

29. Pe lângă acestea, prin decizia irevocabilă al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2018 s-a stabilit indubitabil faptul că bunul imobil cu nr. cadastral *****, care se pretinde că ar fi cale de acces către proprietatea lui Popescu Gheorghe, nu a fost niciodată drum, iar acesta a utilizat în mod abuziv acest teren, inclusiv alte terenuri aferente proprietății ce nu-i aparțin.

30. Instanța de apel nu a reținut argumentele invocate de apelantul Gheorghe Popescu precum că nu s-a demonstrat prin probe incontestabile faptul că dânsul a instalat poarta și calea de acces către terenul său în mod abuziv, or, fapta respectivă deja a fost constatată printr-o decizie irevocabilă într-un alt proces de judecată dintre aceleași părți și nu urmează a fi demonstrat din nou, fiind degrevat reclamantul de probațiune în sensul art.123 alin. (2) CPC.

31. În acest sens, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe privind obligarea lui Popescu Gheorghe să înlăture poarta instalată în mod abuziv, prin care se accede pe terenul cu numărul cadastral *****, precum și să reinstaleze porțiunea de gard demontată de pe terenul cu numărul cadastral *****, or, cert s-a stabilit faptul că prin acțiunile pârâtului/apelant este tulburat dreptul de proprietate al administrației publice locale Verejeni r-nul Telenești, care este în cele din urmă este îndreptățită de a solicita încetarea acestor acțiuni.

32. Instanța de apel a considerat irelevante alegațiile apelantului precum că în prezenta cauză dispozitivul și hotărârea motivată sunt contradictorii, în condițiile în care dispozițiile art.249 alin.(2) din Codul de procedură civilă acordă instanței judecătorești posibilitatea corectării erorii strecurate în conținutul hotărârii. Or, lucrările dosarului conțin

dispozitivul hotărârii din 04.08.2022 (f.d.131), care este identic cu hotărârea integrală contestată, iar instanța s-a referit la bunul imobil care este obiect al litigiului și anume – bunul imobil proprietate publică din domeniul public al satului *****, r-nul Telenești, terenul cu numărul cadastral *****, cu suprafața de ***** ha, destinație construcții, amplasat în intravilanul satului *****, raionul Telenești.

33. În contextul enunțat, instanța de apel a conchis că la caz nu există temeiuri legale pentru casarea hotărârii primei instanțe, soluția adoptată de aceasta fiind corespunzătoare exigențelor legale, iar argumentele în apel sunt nefondate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS:

34. *La 04 august 2023*, prin intermediul poștei electronice, Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Mării Vladimir a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 10 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 04 august 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depuse de Primăria sat. Verejeni, r-nul Telenești

SOLICITĂRILE RECURENTULUI:

35. În susținerea recursului Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Mării Vladimir a invocat ilegalitatea deciziei instanței de apel, emisă cu încălcarea nomelor de drept material, cu aprecierea arbitrară a probelor din dosar.

36. Recurentul a reținut că instanța de apel nu a intrat în esența litigiului, eronat a făcut trimitere la prevederile art.123 alin.(2) din Codul de procedură civilă, superficial a apreciat cele două litigii în care figurează ca părți Primăria sat. Verejeni r-nul Telenești și Popescu Gheorghe, care sunt diferite, de asemenea, eronat s-a concluzionat referitor la efectul puterii lucrului judecat, precum și eronat au fost interpretate reglementările legale aplicate în speță.

37. *În drept*, recurentul și-a întemeiat recursul pe prevederile art.432 alin.(2) lit.b) și c) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023), potrivit cărora Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească

a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și interpretat în mod eronat legea.

38. La 28 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Primăriei sat. Verejeni, r-nul Telenești copia recursului declarat de Popescu Gheorghe, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii a referinței, fapt ce rezultă din scrisoarea de notificare și avizului poștal de recepție (f.d.216, 218), cu toate acestea intimata nu și-a valorificat dreptul procedural de a depune referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ:

39. Articolul 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă prevede că :

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

40. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

41. Potrivit art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor *în vigoare la data depunerii recursului*.

42. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

43. Recursul declarat la *04 august 2023* de către Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Mării Vladimir, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

44. Articolul 432 din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023) statuează că:

(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

45. Articolul 433 lit.a) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului – 04.08.2023) stipulează că:
„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).”

46. Articolul 440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă indică că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI DE RECURS:

47. Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la *10 mai 2023*, în ședință publică.

48. Din actele cauzei rezultă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată la *29 iunie 2023* la adresa de domiciliu a recurentului Popescu Gheorghe, fapt ce rezultă din scrisoarea anexată la dosar, însă nu se atestă date când a fost recepționată de către ultimul (f.d.192).

49. Potrivit informației deținute pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată, Curtea de Apel Chișinău a publicat decizia din 10 mai 2023 pe pagina sa oficial web: www.cac.intante.justice.md, la 26 iunie 2023.

50. Totodată, în cererea de recurs, Popescu Gheorghe a menționat că a luat cunoștință cu decizia motivată a instanței de apel la 01 august 2023, accesând Portalul Național al Instanțelor de Judecată.

51. Astfel, recursul declarat la 04 august 2023 de către Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Mării Vladimir, se consideră ca fiind depus în interiorul termenului legal prevăzut la art.434 CPC.

52. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii cererii de recurs – 04.08.2023).

53. La caz, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului (04 august 2023).

54. Din analiza recursului rezultă că Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Mării Vladimir a invocat drept temei de admisibilitate a recursului prevederile art.432 alin.(2) lit.b) și c) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023), potrivit cărora se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

55. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Vladimir Mării a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute la art.432 alin.(2) lit.b) și c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (04 august 2023), nu a stabilit că instanța de apel a încălcat sau a aplicat eronat normele de drept material prin aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată sau că ar fi interpretat în mod eronat legea, precum și că ar fi apreciat arbitrar probele administrate la dosar.

56. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute art.432 alin.(2)-(4) CPC, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului reprezintă de fapt dezacordul recurentului cu soluția instanței de apel, care a emis decizia contestată pe o cercetare multiaspectuală, completă,

nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

57. Dezacordul recurentului cu soluția instanței de apel și relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

58. Potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

59. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu existența altor circumstanțe expuse în art.432 CPC, în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului (04 august 2023), nu le-a stabilit.

60. Totodată, reieșind din prevederile art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 din Codul de procedură civilă.

61. Analizând temeiurile recursului declarat prin prisma art.432 alin.(4) CPC (în redacția legii în vigoare la situația din 04 august 2023) în raport cu lucrările dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a constatat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

62. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (*cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p.230*). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*cauza Luordo împotriva Italiei, p.85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p.45*).

63. Completul de judecată reține că recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

64. În speță, recursul declarat de Popescu Gheorghe, reprezentat de Vladimir Mării conține obiecții de fapt și de drept care

deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

65. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 CEDO (*cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A*).

66. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel în modul în care este garantat de art.6§1 CEDO.

67. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de către Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Mării Vladimir nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (04 august 2023) și drept urmare se consideră inadmisibil.

68. Din aceste motive, în conformitate cu art.431 alin.(1) și (2), art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Mării Vladimir.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat